

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Hemija u građevinarstvu

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:** 1**4. Bodovna vrijednost ECTS:** 3**5. Status nastavnog predmeta:**

Obavezni   Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta: -**7. Ograničenja pristupa:** -**8. Trajanje / semestar:** 1   1**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:	2
9.2. Auditorne vježbe:	0
9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:	1

10. Fakultet:

Rudarsko-geološko građevinski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Građevinarstvo

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sc. Nadira Ibrisimović Mehmedinović, red.

13. E-mail nastavnika:

nadira.ibrisimovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Definisanje pojmova u oblasti opšte hemije i primjene hemije u građevinarstvu; Upoznavanje studenata sa osnovama opšte hemije u cilju sticanja višeg nivoa znanja za savlađivanje i usvajanja gradiva na višim godinama studija; Sticanje vještina u identifikaciji hemijskih pojava, razumijevanju pojma hipoteze i teorije; Sticanje vještina u definisanju hemijskih procesa koji se dešavaju na atomskom i molekularnom nivou; Poboljšati intelektualne vještine u smislu aplikacije/primjene stečenih saznanja u rješavanju različitih problema u oblasti građevinarstva sa stanovišta hemizma odvijanja procesa u procesnoj tehnici i praksi; Poboljšati komunikacijske vještine studenata u pisanom i verbalnom obliku; Poboljšati vještine vezane za individualni i timski/grupni rad; Poboljšati vještine studenata vezane za kontinuirani rad tokom čitave godine te da od samog početka kursa uzmu aktivno učešće u svim nastavnim aktivnostima i obavezama i ostvare dvosmjernu komunikaciju sa nastavnikom/asistentom

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- o koriste dostupnu raspoloživu literaturu vezanu za rješavanje različitih problema ovog kursa;
- o rješavaju probleme različite složenosti individualno ili u timu i iste prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku;
- o razumiju značaj ovog kursa u rješavanju različitih problema u praksi;
- o polože završni ispit u prvim ispitnim terminima na kraju semestra.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Upoznavanje sa NPP kursa. Uvod. Hemija kao prirodna nauka – podjela. Naučne metode, eksperiment, hipoteza, teorija, zakon. Klasifikacija. Element. Hemijski spoj. Hemiske formule. Stehiometrijski zakoni (zakoni sjednjavanja po masi, gasni zakoni, zakoni sjednjavanja po zapremini. Periodni sistem elemenata. Klasifikacija elemenata. Periodni zakon. Elektronska struktura atoma. Kvantni brojevi. Struktura molekula i intermolekulske veze. Kovalentna veza. Jonska veza. Metalna veza. Kristalna rešetka. Minerali i svojstva minerala. Međumolekulske veze. Elektronegativnost. Rastvori. Rastvori elektrolita. Koligativne osobine rastvora. Hemiske reakcije. Hemiska ravnoteža. Zakon o djelovanju masa. Elektroliti. Jonski proizvod vode. pH vrijednost. Redoks potencijal. Elektrohemija. Električna provodljivost. Zakoni elektrolize. Akumulatori. Korozija. Korozija metala u tlu. Korozija betonskih i građevinskih konstrukcija. Zaštita od korozije. Hemski sastav mineralnih veziva (granit, kamen, kvarc, pjesak i šljunak, cement, beton i gips). Vezivni građevinski materijali. Željezo i aluminij u građevinarstvu. Drvo i hemijska zaštita drveta i proizvoda. Hidrosfera (kruženje vode u prirode, fizičke i hemijske osobine vode, tvrdoća, kriteriji kvaliteta vode, otpadne vode). Reprezentativni elementi.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra tokom realizacije kursa se koriste različite nastavne metode:

- predavanja (P) uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata;
- laboratorijske vježbe
- konsultacije

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu za studente koji slušaju kurs koriste se:

- pismene i/ili
- usmene metode.

Pismene metode obuhvataju pismenu provjeru znanja na testovima nakon određenih oblasti nastavnog plana.

Pismeni ispit obuhvataju odvojeno polaganje dijela koji se odnosi na rješavanje primjera/zadataka i dijela koji se odnosi na poznavanje teorije apsolvirane oblasti.

Usmeni dio provjere znanja podrazumijeva odbranu seminarског putem prezentacije i druge vidove verbalne komunikacije kroz interaktivni rad.

Usmeni ispit

Ukoliko student nije ocjenom ili brojem bodova tokom cijelog nastavnog procesa i organizovanja završnih ispita može tražiti dodatnu usmenu provjeru znanja iz segmenta u kome želi popraviti svoje rezultate.

Usmena provjera znanja i vještina organizovat će se kao kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa ili kao test sa ponuđenim pitanjima, te na osnovu rezultata studentima će se predložiti način rješavanja žalbe na stečeni broj bodova.

Ukupno

100

20. Težinski faktor provjere:

Konačan uspjeh studenta:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 bodova;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 54-64 bodova;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 54 bodova.

21. Osnovna literatura:

1. Filipović, S.Lipanović: Opća i anorganska kemija I dio, Školska knjiga Zagreb, 1998.
2. A.Čolić, S. Mičević: Zadaci iz opšte hemije, Univerzitet u Tuzli, 2003.

Dodatna literatura:

1. M.Muravljov: Građevinski materijali, Građevinska knjiga, Beograd, 1998.
2. Web reference

22. Internet web reference:

<https://e.untz.ba/>

23. U primjeni od akademske godine:

2025/2026

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

16.07.2025.